

ศักร์ยั้งผลของอะตอมอัลคาไล

นายวิจิต ศรีตระกูล

004694

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาฟิสิกส์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๒๐

THE EFFECTIVE POTENTIAL OF AN ALKALI ATOM

Mr. Wichit Sritrakool

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Physics

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

Thesis Title The effective Potential of an Alkali Atom
by Mr. Wichit Sritrakool
Department Physics
Thesis Advisor Associate Professor Virulh Sayakanit

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in
partial fulfillment of the requirements for the Master's degree.

Visid Prachuabmoh.....Dean of Graduate School
(Professor Visid Prachuabmoh, Ph.D.)

Thesis Committee

A. Tachy L.....Chairman
(Anantasin Tachagumpuch, Ph.D.)

Wijit Senghaphan.....Member
(Assistant Professor Wijit Senghaphan, Ph.D.)

I-Ming Tang.....Member
(I-Ming Tang, Ph.D.)

Virulh Sayakit.....Member
(Associate Professor Virulh Sayakanit, Ph.D.)

Thesis Title The Effective Potential of an Alkali Atom
By Mr. Wichit Sritrakool
Department Physics
Thesis Adviser Associate Professor Virulh Sayakanit
Academic Year 1977

ABSTRACT

The effective potential of Li atom is constructed by using the Bohr-Sommerfeld quantization rule. An analytical form of the effective potential which is similar to that of Sodium atom is found. The potential is compared with the well-known numerical Li Potential given by Seitz. The atomic energy levels reproduced from our potential are computed by using the Quantum Defect Method for alkali Rydberg states given recently by Jaffé and Reinhardt. The results obtained are not as good as those obtained by using the Seitz's potential; but when the polarization correction term is considered, good results for outer energy levels are obtained.

The effective potential of Sodium atom is reconstructed and is tested by the same procedure as that applied to Lithium. The ground state energy level of Sodium is also calculated quantum mechanically and it is found that the result deviates from the experimental value only by 0.7 % while the Prokofjew's Sodium potential gives an error of about 0.9 % .

The applications of an effective potential to problems in solid state physics and some improvement upon the potential are also discussed.

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ศักย์ยังผลของอะตอมอัลคาไล
ชื่อนิสิต นายวิจิต ศรีตระกูล
แผนกวิชา ฟิสิกส์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วิรุพท์ สายคณิต
ปีการศึกษา ๒๕๒๐

บทคัดย่อ

ศักย์ยังผลของอะตอมลิเทียม ถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยกฎควอนไทเซชันของบอร์-ชอมเมอร์เฟลด์ ศักย์ยังผลนี้สามารถเขียนในรูปสมการได้ เช่นเดียวกับศักย์ยังผลของอะตอมไฮเดียม เมื่อนำเอาไปคำนวณระดับพลังงานต่างๆ โดยวิธีการของเจฟเฟกกับเรนาซาคท์ ที่เรียกว่า ควอนตัมทีเพคท์สำหรับสถานะอัลคาไลริคเบอร์ก พบว่าได้ผลดีกว่าผลที่ได้เมื่อใช้ศักย์ยังผลตัวเลขของลิเทียมที่มีชื่อเสียงของไฮทซ์ แต่เมื่อใส่พจน์แก้ไปลาไลเซชันแล้ว จะทำให้ ผลการคำนวณระดับพลังงานชั้นนอกๆดีขึ้น

ศักย์ยังผลของไฮเดียมถูกสร้างใหม่อีกครั้งหนึ่ง แล้วถูกนำไปทดสอบด้วยวิธีการเช่นเดียวกับที่ใช้กับลิเทียม นอกจากนี้ ยังได้คำนวณระดับพลังงานของสถานะต่ำสุดของอะตอมไฮเดียม โดยวิธีการทางกลศาสตร์ควอนตัม พบว่า ผลการคำนวณได้ผลต่างจากผลที่ได้จากการทดลองเพียง ๐.๓ เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ศักย์ยังผลของไฮเดียมที่สร้างขึ้นโดยโปรโคฟจิวิให้ผลผิดพลาดถึง ๐.๕ เปอร์เซ็นต์

การประยุกต์ศักย์ยังผลต่อปัญหาต่างๆทางฟิสิกส์ของแข็ง และการปรับปรุงศักย์ยังผล จะถูกนำมากล่าวด้วย

ACKNOWLEDGEMENTS

The author wishes to express his appreciation to Dr. Virulh Sayakanit for his advice, guidance and encouragement given throughout the course of investigation.

He would like to express his sincere thanks to Dr. I-Ming Tang for assistance in suggestion the thesis outline and correcting the English manuscript.

He is indebted to Dr. Sombat Charoenwong for assistance in translating the German Prokofjew's paper into Thai.

Finally, appreciation is extended to the University Development Commission of National Council and the Graduate School of Chulalongkorn University for providing the scholaships to support the author for the period of his studies.

TABLE OF CONTENTS

	page
ABSTRACT.....	iv
ACKNOWLEDGEMENTS.....	vi
TABLE OF CONTENTS.....	vii
LIST OF TABLES.....	ix
LIST OF FIGURES.....	x
CHAPTER I INTRODUCTION.....	1
CHAPTER II THE BOHR-SOMMERFELD QUANTIZATION RULE.....	5
2.1 Old Quantum Theory Approach.....	5
2.2 The WKB Approach.....	10
2.3 The Generalized Bohr-Sommerfeld Quantization Rule.....	16
CHAPTER III THE QUANTUM DEFECT METHOD.....	19
3.1 Introduction.....	19
3.2 Fundamental Features.....	19
3.3 Relation of the Quantum Defect to the Effective Potential.....	22
CHAPTER IV CONSTRUCTION OF THE EFFECTIVE POTENTIAL.....	29
4.1 Solution of the Radial Wave Equation.....	29
4.2 Asymptotic Survey.....	32
4.2.1 Potential near the Nucleus.....	32
4.2.2 Potential outside the Ion Core.....	32
4.2.3 Potential between the Two Regions.....	33

	page
4.3 The Procedure.....	33
4.3.1 Outside the Ion Core.....	33
4.3.2 The Matching.....	35
4.3.3 Region near the Nucleus.....	40
4.3.4 Constructed Parts without Data.....	41
CHAPTER V DATA AND RESULTS.....	42
5.1 Energy Spectra.....	42
5.2 Na Effective Potentials.....	42
5.2.1 The Prokofjew's potential.....	42
5.2.2 The Newly Constructed Na potential....	42
5.2.3 The Na Potential with Polarization....	47
5.3 Li Effective Potentials.....	48
5.3.1 The Scitz's Potential.....	48
5.3.2 The Newly Constructed Li Potential....	48
5.3.3 The Li Potential with Polarization....	49
5.4 Potential Testings.....	51
5.4.1 By Using the QDI.....	51
5.4.2 By Using Quantum Mechanical Method...	55
CHAPTER VI DISCUSSIONS.....	62
REFERENCES.....	66
APPENDICES.....	69
VITA.....	85

LIST OF TABLES

Table	page
5.1 Energy spectra, $\epsilon_{nl}(\text{exp})$, of the alkali series.....	43
5.2 The Prokofjew's Na potential.....	44
5.3 The constructed Na potential.....	47
5.4 The constructed Na potential with polarization.....	47
5.5 The Seitz's Li potential.....	48
5.6 The constructed Li potential.....	49
5.7 The constructed Li potential with polarization.....	51
5.8 Energy levels reproduced from constructed Na potentials.....	52
5.9 Energy levels reproduced from constructed Li potentials.....	53
5.10 The wave function for $\epsilon_{30} = .3800$ rydberg by using the Prokofjew's Na potential.....	57
5.11 The wave function for $\epsilon_{30} = .3815$ rydberg by using the Prokofjew's potential.....	58
5.12 The wave function for $\epsilon_{30} = .37889$ rydberg by using the constructed Na potential.....	60
5.13 The wave function for $\epsilon_{30} = .37895$ rydberg by using the constructed Na potential.....	61
B.1 Integration program.....	72
B.2 User instructions for Simpson's integration formula.....	73
C.1 Parameter determination program.....	75
C.2 Instructions for calculating ρ_{min}	76
C.3 Instructions for determining parameters.....	78
D.1 Program for the matching functions.....	80
D.2 User instructions for calculating matching functions.....	81

LIST OF FIGURES

Figure	page
2.1 Phase plane of the harmonic oscillator.....	6
2.2 Phase plane of the rotator.....	9
2.3 A typical linear turning point.....	13
2.4 One dimensional potential well.....	13
4.1 Diagram for constructing $Q(\rho)$	35
5.1 The constructed Na potential against the Prokofjew's potential.....	46
5.2 The constructed Li potential against the Seitz's potential.....	50
5.3 The wave functions reproduced from the Prokofjew's Na potential and from the constructed Na potential.....	59